

[Ib Nørlund]

investeringsplaner – planen for fremtidens Danmark, som den er kaldt i lyriske øjeblikke. Det skulle være noget helt nyt, og som det er nævnt, er der gennem måneder disket op med en hel del papirer med grågrønrummede redegørelser, alt sammen under henvisning til denne herlige dag i maj, hvor sløret skulle falde for den plan, der endelig skulle åbne for ny dag i Danmark.

Og så er det oprigtigt talt nogle små pivsede mus, der er kommet ud af bjergene. Det blev jo ikke nogen plan for en samfundsmæssig anstrengelse for at bringe Danmark ud af krisen. Det blev knap nok en plan overhovedet. Det blev ikke en indsats af offentlige investeringer for at bringe os ud af den meningsløse situation, hvor hundredtusinder går arbejdsløse, produktive muligheder ligger øde, medens der er behov for store samfundsmæssige projekter, hvad planen ganske rigtigt erkender.

Det er end ikke et program for forøgelse af de offentlige investeringers vægt. De udgør jo allerede nu en mindre del af bruttonationalproduktet end i de foregående årtier, og de vil få en endnu lavere andel i planens forløb. Fra 1950 til 1970 var gennemsnittet jo 9 pct., og nu ligger det på 7 pct., men var forrige år 5 pct. Derfor er det så aldeles meningsløst, hvad hr. Maisted har sagt i diskussionen her om de emner.

Også offentlige investeringers vægt inden for de samlede investeringer vil falde ifølge redegørelsen. I procent er det i 1977 24, i 1981 skal det blive 21 og i 1985 17 pct. Derfor er de skræmmende hyl om en truende socialisering, som kommer fra firebanden, eller hvad det nu hedder, uden al begrundelse og er kun et udtryk for, hvordan man fra den side benytter enhver lejlighed til at søge at give mere frit slag for storkapitalen.

Planen går ud fra nogle forudsætninger om den økonomiske udvikling, som er udarbejdet af ministeriet, og som man afviser at pille ved og betragter som en fast ramme. Mest bemærkelsesværdigt i den ramme er den forudsætning, at arbejdsløsheden skal holdes på et niveau af 200.000 i årsgennemsnit, i hvert fald indtil 1980 og videre til 1985, hvis der ikke sker mirakler, og de er lidt sjældne. Det er en klart uacceptabel forudsætning. Den burde også være det for en regering, som siden 1975 har proklameret at ville afskaffe arbejdsløsheden, og som siden

hen to gange er gået til valg herpå. Det er ganske udmærket, at hr. Erling Olsen siger, at man ikke vil affinde sig med en sådan arbejdsløshed, men det er jo det, man gør. Rammerne snævrer, som hr. Erling Olsen sagde; det gør de da.

På den måde er planen i og for sig et bevis for, hvor afmægtig regeringen er over for det samfundsmæssige system, som den har foresat sig at administrere. Så længe den, som det hedder i redegørelsen, bare betragter det bestående system som en række uomgængelige forhold, der i høj grad bestemmer indholdet af vore beslutninger, så finder den ingen løsning, så opfylder den ingen løfter. Så længe regeringen baserer sine perspektiver på, hvad man kalder en samfundsmæssig fremskrivning frem mod midten af 1980'erne, endda under idelige forklaringer om, hvor meget usikre eller hvor højt usikre vurderingerne er, så skaber den ingen fornyelse og viger bare uden om alle væsentlige problemer. Løsninger og fremgange opnås kun ved at gribe ind over for de økonomiske magthavere og monopoler, som nu manipulerer med værdierne til deres private fordel, i stedet for at de kunne anvendes i denne forbindelse.

Det har man en anledning til nu. Hvis man ikke bare havde set opgaven i at fordele nogle statsudgifter i den ene eller den anden cigarkasse, men som en samfundsmæssig helhedsindsats, også med henblik på at fremskaffe de ressourcer, som nu undrages en sund vækstpolitik, hvilket også ville være en aktiv beskæftigelsespolitik, så kunne man tale om en plan. Men nu indgår det end ikke i beregningerne, hvordan en forøgelse af beskæftigelsen dog letter statsbudgettet for udgifter til arbejdsløshedsunderstøttelser, simpelt hen fordi der ikke indgår et fald i arbejdsløsheden i planen. Der indgår ikke, hvordan man gennem en prioritering af produktionen med lav importkvota, uanset hvad man gennem EF ville foreskrive os, kunne mindske betalingsbalanceproblemerne, og hvordan importregulering og indefrysning af kapitalværdistigningerne kunne bidrage til det samme, og ikke mindst hvordan statens optræden som byherre eller som den, der står for udnyttelsen af nyopdagne naturrigdomme, ville give den midler til en ganske anden ekspansiv investeringspolitik. Det har man ikke villet, end ikke forsøgt.